

[Arne Melchior]

For mit parti og mig er denne sag slet ikke let. Den er såmænd ikke blevet lettere af denne udveksling af korte bemærkninger. Hr. Bolvig og hans parti er blevet bragt enormt i fokus. Ja, nok har det radikale parti vundet 10 mandater ved sidste valg, men der må være mange andre partier, der er vigtige at få med, inden der er flertal for dette lovforslag. Måske skulle man have hørt nogle flere ordførere, før man holdt henholdsvis hyldest- og andre slags taler. Men det er ikke misundelse over for min kollega hr. Bolvig.

Jeg vil, som det sidst blev sagt – det var i maj i år, og dengang var fru Mimi Jakobsen ordfører – sige på CDs vegne, at lovforslaget har vor store interesse og vor store sympati. Jeg vil også som sidst minde om, at der er andre områder end fagbevægelsen, hvor der er en eller anden art af organisationstvang i dette samfund. Vi nævnedes sidst, at der er grundejerforeninger, som man har tvungent medlemskab af, hvis man er skødebesidder i området. Vi nævnedes sidst, at man kan være lejer i et butikcenter og være tvungent medlem af en centerforening, hvor ens kolleger kan bestemme, hvornår man må lukke sin butik op, hvornår man må lukke den i, hvornår man må holde udsalg, hvor meget man skal betale i kontingent osv.

Man kan være absolut modstander af foreningen og dens beslutninger, men man er tvunget for at kunne udøve sin næring. Det er muligvis i strid med næringsloven – det ved jeg ikke; jeg har ikke undersøgt det – men jeg vil bare have peget på, at der altså er andre områder i samfundslivet, også i den, skal vi sige mere liberale del af det, som benytter sig af organisationstvang. Hvornår? Når man mener, at det er til fordel for én selv. Det skal man også vide.

Det hindrer altså ikke, at vi har stor sympati for de tanker, der er i dette forslag, og jeg er glad for, at der er bedre tid til det i denne samling. Jeg er overbevist om, at arbejdsministeren vil medvirke med de oplysninger, der er nødvendige under udvalgsarbejdet. Jeg vil bl.a. være interesseret i at få at vide, hvordan det ligger i andre lande, hvor arbejderbevægelsen og fagbevægelsen er fri og stærk. Hvordan har man dér kunnet regulere disse ting?

Blandt de argumenter, jeg har hørt, har det gjort meget stærkt indtryk på mig, hvad hr. Jens Peter Jensen sagde: dansk fagbevæ-

gelse og LO bør være og er formodentlig stærke nok til at kunne tåle andre.

Når jeg har vanskeligheder med dette forslag, er det, fordi – dér er jeg måske meget enig med hr. Bolvig – jeg tror, at en stærk fagbevægelse er en god ting for samfundet; det er jeg overbevist om. Den vil jeg nødig ødelægge. Men jeg er altså på den anden side tilbøjelig til at tro, at hr. Jens Peter Jensen har ret i, at det ikke er noget, man ødelægger, fordi man lukker op og giver muligheder, altså bliver mindre tvangsorienteret, end man er med den øjeblikkelige ordening.

Bemærkningerne til lovforslaget siger meget skråsikkert, at således som vi har indrettet os, er det klart i strid med grundlovens paragraffer det og det. Jeg tvivler. Hvis det var tilfældet – for det første er det altid meget svært at få konstateret, at noget er klart i strid med grundloven, for en grundlov er netop pr. definition så elastisk, at meget kan puttes ind under den – hvis det var så klart, som forslagsstillerne – 3 partier med mange kyndige mennesker – antager, må det jo kunne komme an på en prøvesag. Så må en sådan sag kunne anlægges af en person eller af en organisation, og så må vi få det konstateret.

Jeg er ikke så sikker på, man får medhold, men det skal ikke holde os tilbage fra at kulgrave denne sag og uden at erklære hinanden krig søge at åbne og være liberale på dette foreningsområde, idet vi helt klart må tilslutte os princippet om, at man ikke for at udøve lovlig næring i dette land skal være tvangsindlagt til nogen bestemt organisation. Der må være mulighed for at finde en fornuftig løsning, således at begge interesser kan blive tilgodeset.

Der er tale om en arbejdsmarkedets grundlov. Jeg er enig i, at om det så skulle tage ét år til, er der nok noget at ændre og se på, men lad os gøre det i fordragelighedens ånd.

Tyroll (VS):

Det er en ordentlig omgang hykleri, vi har fået om denne frihed, som man taler så meget om, og som skulle være forbundet med, at man fik fjernet disse eksklusivbestemmelser.

Hvad er det for en frihed, der vil stå tilbage? Ja, det har vi set tidligere i historien. Vi